

*Tilastokeskuksen kansainvälinen toiminta
vuonna 2007*

Tilastokeskus

– *tietoaineistot ja asiantuntemus tilastoiksi
ja tietopalveluiksi*

- monipuolista, luotettavaa tietoa yhteiskunnasta ja sen kehityksestä
- laajat ja aktiiviset yhteistyöverkostot kotimaassa ja ulkomailla
- tilastotuotannon taustalla tuhat eri alojen ammattilaista
- päätoimipaikka Helsingissä, aluepalvelutoimistot Turussa, Tampereella, Seinäjoella ja Oulussa.

Tilastokeskuksen tilastokirjasto toimii julkisena tilastoalan keskuskirjastona.

Käytettävissä on maan laajin kokoelma kotimaisia ja kansainvälisiä tilastotiedon lähteitä.

Tietopalveluammattilaiset auttavat oikean tiedon löytämisessä.

Tilastokeskus

Käyntiosoite: Työpajankatu 13, Helsinki

Postiosoite: 00022 Tilastokeskus

Puhelin: (09) 17341

www.tilastokeskus.fi

Sisällys

Esipuhe	5
Yhteenvedo	6
1 Kansainvälisen toiminnan tavoitteet	7
2 EU-yhteistyö	7
2.1 Yleistä	7
2.2 Lainsäädäntötyö	8
2.3 Asiantuntijoiden osallistuminen EU-toimintaan	9
2.3.1 Alueet ja aloitteet	9
2.3.2 Osallistuminen EU-kokouksiin	10
2.4 Euroopan tilastojen käytäntöjen vertaisarviointi Tilastokeskuksessa	10
2.5 Tutkimusyhteistyö	11
3 Pohjoismainen yhteistyö	11
4 OECD-yhteistyö	12
5 YK-yhteistyö	12
5.1 Tilastokomissio	12
5.2 YK:n Euroopan talouskomissio UNECE	13
5.3 Muu YK-yhteistyö	13
6 Muu kansainvälinen yhteistyö	14
6.1 Kahdenvälinen yhteistyö	14
6.2 Kansainvälisiä tapahtumia Tilastokeskuksessa	15
6.3 Kansainvälinen Tilastoinstituutti (International Statistical Institute ISI)	15
6.4 Kansainvälinen virallisen tilaston yhdistys (International Association for Official Statistics – IAOS)	15
6.5 Kansainvälinen survey-tutkimusjärjestö (International Association of Survey Statisticians – IASS)	16
6.6 Kansainvälinen tulo- ja varallisuustutkimusjärjestö – IARIW	16
7 Tilasto-osaamisen vienti	16
7.1 Kroatia	17
7.2 Venäjä	17
7.3 Turkki	18
7.4 Ukraina	18
7.5 Muut	18
8 Osaamisen kehittäminen	19
9 Tietojen toimitukset kansainvälisille järjestöille	19
9.1 Tilastokeskukselta tietoja saavat kansainväliset järjestöt	19
9.2 Tietojen lähetystapoja	19
9.3 Tietojen lähetysmäärä Eurostatille	20
9.4 Tiedonsiirron tulevaisuus	20
Liitteet	
1 Tilastolainsäädäntö	21
2 Matkat (aikasarjat)	23
3 Vierailut Tilastokeskukseen vuonna 2007	24
4 Lyhenteet	25

Esipuhe

Kansainvälisesti vertailukelpoisten tilastojen merkitys päätöksenteon pohjana on erityisesti EU:n myötä kasvanut koko ajan. Useat talouspolitiikan tavoitteet on sidottu määrällisiin tavoitteisiin, joiden toteutumista seurataan tilastotiedoilla. Talous- ja rahaliiton toteutuminen on asettanut vaatimuksia erityisesti suhdannetilastoille sekä julkisen sektorin tilastoille. EU-säädösten ja -politiikkojen ohella monien kansainvälisten sopimusten seuranta edellyttää vahvaa tilastopohjaa.

Viralliselta tilastolta odotetaan luotettavuutta ja laatua. Sen käyttämien menetelmien tulee olla läpinäkyviä ja kritiikin kestäviä. Käsitteet on pystyttävä perustelemaan laajalle yleisölle. Yhteistyötä tilastojen kehittämiseksi ja kansainvälisen vertailukelpoisuuden parantamiseksi tehdään sen tähden monella tasolla.

Tilastokeskuksen kansainvälinen yhteistyö on tänä päivänä hyvin monimuotoista. Siitä on tullut osa useimpien asiantuntijoiden työnkuvaa. Laajinta yhteistyö on luonnollisesti Euroopan unionin puitteissa, mutta merkittävää on myös toiminta YK:n ja OECD:n puitteissa sekä Pohjoismaisella tasolla. Tilastokeskuksen asiantuntijat antavat asiantuntija-apua monien EU:n uusien jäsenmaiden ja EU-jäsenyyttä lähestyvien maiden tilastojen kehittämiseen.

Yhteistyö ei ole koskaan yhdensuuntaista vaan siinä kaikki osapuolet oppivat toisiltaan. Tilastomaailmassa on myös paljon tieteellisiä foorumeita, joissa esitellään parhaita innovaatioita ja vaihdetaan kokemuksia.

Kansainvälistä toimintaa kuvaava vuosiraportti on laadittu nyt toista kertaa ja sen on tarkoitus antaa yleiskuva sidosryhmille Tilastokeskuksen kansainvälisen toiminnan laajuudesta. Raporttia ovat kirjoittaneet useat Tilastokeskuksen työntekijät. Tietojen kokoamiseen ja raportin viimeistelyyn ovat osallistuneet kaikki kansainvälistä toimintaa koordinoivan yksikön asiantuntijat.

Heli Jeskanen-Sundström

Pääjohtaja

Yhteenveto

Tilastokeskuksen vuoden 2007 kansainvälisessä toiminnassa korostui Euroopan unionin piirissä tapahtuva työ. Tilastokeskus osallistui aktiivisesti EU:n tilastoviraston Eurostatin työryhmien ja komiteoiden työhön. EU:n tilastovirastojen päälliköistä koostuva tilasto-ohjelmakomitea (SPC) kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. EU-tilastolainsäädäntöä valmisteltiin edelleen ja painopiste oli erityisesti uuden tilastolain valmistelussa sekä Euroopan tilastojärjestelmän hallinnon vahvistamisessa. EU:n tilastosäädöksiä, joilla on vaikutuksia Tilastokeskuksen toimintaan, valmistui vuoden 2007 aikana yhteensä 22. Lisäksi elokuussa toteutettiin Euroopan tilastojärjestelmän käytäntöjen toteutumisen arviointiprosessi, joka vauhditti toimintatapojen uudistamista ja dokumentointia Tilastokeskuksessa.

Suomi on vuodesta 2006 lähtien ollut YK:n tilastokomission jäsen, mikä piti globaalit tilastoasiat esillä toiminnassa. YK:n tilastokomissio kokoontui helmi-maaliskuun vaihteessa New Yorkissa. Kokouksessa käsiteltiin mm. YK:n tilasto-ohjelman etenemistä viimeisen vuoden aikana, kansainvälisen koulutustilastoinnin nykytilannetta ja ongelmia, kansantalouden tilinpidon uudistamisen etenemistä sekä kansainvälisen toimialaluokituksen ja tuoteluokituksen implementointi-suunnitelmaa.

Kesäkuussa järjestettiin YK:n Euroopan talouskomission Tilastokonferenssin (CES) vuosikokous Genevessä. Kokouksessa keskusteltiin mm. väestö- ja terveystilastoista. Tilastokeskuksen pääjohtaja valittiin kokouksessa CES:n puheenjohtajaksi kahdeksi vuodeksi.

Tilastokeskus osallistui aktiivisesti Maailman ilmatieteellisen järjestön ja YK:n ympäristöohjelman perustaman hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin IPCC:n työhön. Asiantuntijajame oli myös mukana noutamassa IPCC:lle myönnettyä Nobelin rauhanpalkintoa.

OECD:n tilastokomitea piti neljännen kokouksensa kesäkuussa 2007 Genevessä. Kokouksen asialistalla olivat muun muassa OECD:n tilastojen nykyisen jakelun kehittäminen, mikroaineistojen käyttö tutkimuksessa sekä kansainvälisen kaupan tilastot.

Vuoden 2007 aikana järjestettiin Suomessa kaksi laajempaa kansainvälistä tapahtumaa, keväällä hallinnollisten aineistojen hyväksikäyttöä koskeva seminaari sekä syksyllä Pc-Axis-ryhmän kv. kokous.

Konsultointihankkeista Kroatian julkisen talouden tilastointia koskeva twinning-projekti eteni loppua kohden. Tilastokeskus oli mukana muiden maiden tilastovirastojen vetämissä konsultointihankkeissa. Tilastokeskus osallistui myös kahteen konsortioon, joista toista vetää saksalainen ICON-instituutti ja toista ranskalainen Adetef. ICON-instituutin vetämä konsortio sai kesällä Turkin tilastotoimen kehittämistä koskevan projektin ja Adetefin vetämä konsortio Maailmanpankin rahoittaman projektin, jonka tavoitteena on kehittää Ukrainan tilastojärjestelmää. Venäjän tilastoviraston kanssa jatkettiin kahdenvälistä yhteistyötä sekä Suomen ulkoasiainministeriön myöntämällä lähialuerahoituksella että EU:n Tacis-ohjelman puitteissa. Uutena avauksena luotiin edellytyksiä tilastokeskuslaisten osallistumiselle Suomen kehitysyhteistyöhankkeisiin neuvottelemalla ulkoasiainministeriön kanssa aiempotäkirja.

Tilastoalan yhteistyötä kehitettiin vierailujen ja tapaamisten avulla. Tilastokeskuksessa vieraili vuoden aikana tilastoviraston johtoa mm. Espanjasta, Latviasta, Ruotsista ja Singaporesta. Lisäksi YK:n tilastotoimiston johtaja Paul Cheung vieraili Tilastokeskuksessa toukokuussa. Tilastokeskus oli isäntänä kaikkiaan 48 kansainvälisessä vierailutapahtumassa Suomessa.

1 *Kansainvälisen toiminnan tavoitteet*

Tilastokeskuksen tavoitteena on visionsa mukaisesti olla "alansa huippuyksikkö, joka on tunnustettu sekä kotimaassa että kansainvälisesti laadukkaasta tietotuotannostaan, osaamisestaan sekä yhteistyö- ja palvelukyvystään". Asiantuntijat ja esimiehet osallistuvat kansainväliseen yhteistyöhön mm. valmistelemalla tilastoalaa koskevia kannanottoja, toimittamalla tietoja, osallistumalla kokouksiin, järjestämällä seminaareja ja konferensseja sekä huolehtimalla kahdenvälisestä yhteistyöstä. Useat asiantuntijat esiintyvät kansainvälisillä foorumeilla, hoitavat kansainvälisiä luottamustehtäviä, kouluttavat muiden maiden asiantuntijoita sekä toimivat konsultteina ja neuvonantajina kansainvälisissä projekteissa. Tilastokeskus pyrkii siihen, että Suomi kuuluu maailman parhaiden tilastomaiden joukkoon. Suomalaisen tilasto-osaamisen tunnetuksi tekeminen on myös yksi tavoitteista. Toimintatapa perustuu johdonmukaisuuteen, jatkuvuuteen ja luotettavuuteen.

EU:n vaikutus tuntuu tänä päivänä läpi koko tilastotoimen ja on nostanut yhteistyön määrällisesti ja laadullisesti uudelle tasolle. Eri tilastoalueiden säädösten valmisteluun osallistuminen vie huomattavasti voimavaroja. Tilastokeskus on myös aktiivisesti mukana YK:n ja sen alajärjestöjen, ECE:n alaisen Euroopan Tilastokonferenssin sekä OECD:n toiminnassa. Näiden järjestöjen tilastoalan työssä korostuu globaalin tilastojärjestelmän vertailukelpoisuuteen liittyvät menetelmälliset ja käsitteelliset asiat. Myös Pohjoismaisella tilastoyhteistyöllä on pitkät perinteet. Sen puitteissa vaihdetaan kokemuksia mm. maiden hyvistä käytännöistä.

Kansainväliseen tilastoyhteistyöhön kuuluu myös vähemmän kehittyneiden maiden avustaminen tilastojen kehittämisessä. Tilastokeskus on runsaan kymmenen vuoden ajan ollut aktiivinen varsinkin uusien EU-jäsenmaiden tilastojen kehittämistyössä.

Tilastokeskuksen kansainvälistä toimintaa ohjaavat vuonna 2005 johdon hyväksymät toimintalinjaukset. Niiden päivitystyö käynnistyi vuonna 2007.

Kansainvälinen yhteistyö kuuluu tänä päivänä useimpien asiantuntijoiden työhön. Pääjohtajan sihteeristössä sijaitsevan kansainvälisen toiminnan yksikön tehtävänä on koordinoida Tilastokeskuksen ja laajemminkin tilastoalan kansainvälistä yhteistyötä ja valmistella strategisia kannanottoja sekä käytännön ohjeistusta. Edelleen tehtävänä on avustaa pääjohtajaa päällikkökokousten valmisteluissa. Kansainvälisen toiminnan yksikkö myös hallinnoi Tilastokeskuksen kansainvälisiä konsultointihankkeita.

2 *EU-yhteistyö*

2.1 *Yleistä*

Euroopan unionilla on keskeinen merkitys Tilastokeskuksen kansainvälisessä yhteistyössä. Yhteistyön instituutioiden piirissä syntyy yhä kasvavia tietovaatimuksia ja niihin pyritään vastaamaan kehittämällä tilastoja yhdessä muiden jäsenmaiden tilastovirastojen ja Eurostatin kanssa. Yhdessä tämä joukko muodostaa Euroopan Tilastojärjestelmän (European Statistical System – ESS), joka myös tuottaa EU:n tilastot. Pelkästään kansalliseen käyttöön tuotettavien tilastojen osuus jäsenmaiden tilastoista on nykyään melko pieni.

Tilastokeskus on vaikuttanut mahdollisuuksiensa mukaan EU-tilastosäädösten valmisteluun niin neuvoston tilastoryhmässä (Council Working Party on Statistics) kuin tilastojen kehittämisen lukuisissa työryhmissä Eurostatin puitteissa. On pyritty siihen, että uudet EU:n tietotarpeet voitaisiin toteuttaa sovittamalla nämä mahdollisimman hyvin kansallisten tarpeiden kanssa, lisäämättä kohtuuttomasti tiedonantorasitusta.

Kansallista koordinoitua ja Suomen EU-kannanottoja valmistellaan mm. valtiovarainministeriön asettamassa tilastoalan EU-asioiden yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmä on toiminut jo vuodesta 1996. Ryhmän puheenjohtaja ja sihteeri tulevat Tilastokeskuksesta, ja siinä ovat edustettuina valtioneuvoston kanslia sekä tilastoalan kannalta keskeiset ministeriöt ja tilastoviranomaiset. Vuonna 2007 työryhmä kokoontui neljä kertaa ja käsitteli asioita kirjallisesti ottaen

kantaa uusiin komission ehdotuksiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi tai päätöksiksi tilastoalalla.

Eurostatilla, eli Euroopan yhteisöjen tilastovirastolla, on tilastoja kehittämässä pitkälti toista sataa komiteaa, työryhmää ja task forcea. Niiden jäsenet tulevat jäsenmaista ja Tilastokeskus on niissä aktiivisesti mukana. Keskeiset kehittämispäätökset tehdään tilasto-ohjelmakomiteassa (SPC), jonka jäseninä ovat tilastovirastojen ja Eurostatin pääjohtajat. Vuonna 2007 SPC kokoon-tui neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. Euroopan tilastojärjestelmän lakiperustaa, SDMX:n toimeenpanostrategiaa, kansantalouden tilinpidon (SNA) tulevaisuutta sekä yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (HICP) eri aspekteja, mukaan luettuna omistusasuntojen käsittely. Esillä oli myös useita uusia säädösehdotuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi tai päätöksiksi sekä useita komission toimeenpanevia asetuksia tai päätöksiä tilastoalalla. Syksyllä SPC:ssä käytiin vilkasta keskustelua erityisesti ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tilastoista.

Tilasto-ohjelmakomitean yhteydessä toimii ns. Partnership-ryhmä, jonka jäseninä ovat Eurostatin pääjohtaja sekä viisi tilasto-ohjelmakomitean muuta jäsentä. Ryhmä käsittelee SPC:n esityslistat ja muita Eurostatin ja kansallisten tilastovirastojen yhteistyöhön liittyviä tärkeitä kysymyksiä. Koska Tilastokeskuksen pääjohtaja on Euroopan tilastojärjestelmän haasteita selvittävän task forcen puheenjohtaja, osallistui hän myös Partnership-ryhmän kokouksiin vuonna 2007.

Kerran vuodessa järjestetään DGINS-seminaari (Directeurs Généraux des Instituts Nationaux de Statistique), jossa tilastovirastojen päälliköt keskustelevat ajankohtaisista kysymyksistä. Tavoitteena on edistää tilastojärjestelmän kehitystä ja tunnistaa tulevia tilastotarpeita. Lisäksi kokouksessa esitellään kulloisenkin isäntämaan tilastojärjestelmää. Vuonna 2007 konferenssi järjestettiin Budapestissa ja sen aiheena oli globalisaatio ja tilastot: "The ESS response to globalisation – are we doing enough?"

Euroopan tilastojärjestelmän yhteydessä on toiminut myös eräänlainen "Euroopan tilastoneuvosto", CEIES (European Advisory Committee on Statistical Information in the Economic and Social Spheres). Komiteaan on kuulunut komission edustajien lisäksi kaikista jäsenmaista tilastovirastojen päälliköt sekä kaksi tilastojen käyttäjiä edustavaa henkilöä. Komitea on ollut liian suuri ja kömpelö ja se korvataan rakenteeltaan toisenlaisella, pienemmällä elimellä (yhteisön tilastotietopolitiikan eurooppalainen neuvoa-antava komitea). Lokakuussa Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät yhteisymmärrykseen uuden elimen kokoonpanosta ja tehtävistä.

2.2 Lainsäädäntötyö

Suurin osa tilastoista on lakisääteisesti tai muuten sidottu EU:n politiikkavaatimuksiin. Vuonna 2007 ilmestyi 22 sellaista säädöstä, joilla on välittömiä vaikutuksia Tilastokeskukseen. Komission asetuksia tai päätöksiä näistä oli 14, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia kuusi sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivejä tai päätöksiä kaksi.

Kaiken kaikkiaan tilastoalan voimassa oleva EU-lainsäädäntö sisältää noin 240 tilastotoimeen vaikuttavaa säädöstä. Yleisesti ottaen säädökset kattavat seuraavat aihealueet: yleiset ja komiteoita koskevat, maa-, metsä- ja kalatalous, sisä- ja ulkokauppa, talous ja rahoitus, energia ja ympäristö, teollisuus, palvelut ja matkailu, hiili- ja terästilastot, liikenne, väestö, työmarkkinat ja elinolot sekä tutkimus ja kehittäminen.

Uudet komission tilastoalan säädösesitykset käsitellään asiantuntijatasolla neuvoston tilastotyöryhmässä (Council Working Party on Statistics). Vuonna 2007 EU:n neuvoston tilastotyöryhmä kokoontui alkuvuonna Saksan puheenjohtajakaudella yhdeksän kertaa ja loppuvuonna Portugalin puheenjohtajakaudella myös yhdeksän kertaa. Työryhmässä käsiteltiin vuoden aikana 24:ää säädösehdotusta. Nämä koskivat mm. yhteisön tilasto-ohjelmaa vuosille 2008–2012, Euroopan yritys- ja kauppatilastojen uudenaikaistamisohjelmaa (MEETS), terveystilastoja, koulutuksen ja elinikäisen oppimisen tilastoja, väestö- ja asuntolaskentoja, energiatilastoja sekä yhteisön tilastolakia koskevia säädösehdotuksia.

2.3 Asiantuntijoiden osallistuminen EU-toimintaan

2.3.1 Alueet ja aloitteet

Eurostatin ohjelma- ja koordinoitutyöryhmässä kesäkuussa 2007 käsiteltiin komission tilasto-ohjelmaa vuodelle 2008. Jäsenmaat esittivät kokouksessa muutosehdotuksia ohjelmaan. Myös Suomi esitti lukuisia muutosehdotuksia, joista suurin osa hyväksyttiin.

Henkilötilastojen alueella osallistuttiin muun muassa Eurostatin koulutustilastotyöryhmän (Education and Training Statistics) ja sen alatyöryhmien toimintaan, Eurostatin rikostilastoja (Statistics on Crime and Criminal Justice) käsittelevään työryhmään sekä INSPIRE-direktiivin (EU:n paikkatiedodirektiivi) soveltamisohjeita koskevaan työryhmään. Tilastokeskus oli tilastovirastojen ja karttalaitosten yhteisessä paikkatietokokouksessa näkyvästi esillä ruutuaineistojen, pohjoismaisen yhteistyön ja projektialoitteen ansiosta. Tilastokeskuksen Henkilötilastojen yksikkö toimi myös Euroopan komission alaisen European Migration Networkin (EMN) kontaktipisteenä. Lisäksi osallistuttiin Women in Science (WiS) -ryhmän toimintaan, jossa valmisteltiin mm. vuonna 2008 toteutettavaa She Figures -tiedonkeruuta.

Sosiaalitalastojen alueella ajankäytön EU-tietokannan kokoamisen toinen vaihe (kahdeksan maan EU-harmonisoidun ajankäyttötutkimuksen tiedot) saatiin valmiiksi. Tilastokeskus osallistui aktiivisesti task force -ryhmän työhön, jonka tavoitteena on harmonisoidun ajankäyttötutkimuksen (HETUS) ohjeistuksen päivittäminen toista tutkimuskierrosta varten. Ryhmässä mm. tehtiin Suomen ehdottaman ajankäyttöluokituksen pohjalta ratkaisu, joka on suppeampi kuin edellisessä tutkimuksessa. Uusi ajankäyttötutkimus on suunniteltu aloitettavaksi joissakin maissa jo vuonna 2008.

Hinta- ja palkkatilastoissa Suomi jatkoi ostovoimapariteetti (PPP, Purchasing Power Parities) – hankkeen ryhmänvetäjätoimintaa Pohjoisen ryhmän osalta. Oltiin myös mukana yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin laadunmuutoksia koskevan CENEX-kehittämiprojektin ohjausryhmässä, jossa mm. hyväksyttiin projektin väliraportti ja käsiteltiin laadunmuutosten käsittelyn käsikirjan ensimmäisen luvun rakennetta.

Talustilastojen alueella kansantalouden tilinpidon työryhmän asialistalla oli mm. SNA93:n päivitys ja erityisesti ESA:n uudistaminen. Julkisen sektorin tilastoihin liittyviä kysymyksiä käsiteltiin useissa Eurostatin työryhmissä sekä task force -ryhmissä.

Yritystilastojen alueella Eurostat esitti, että yritystilastoja varten perustetaan strateginen ryhmä valmistelemaan mm. MEETS-ohjelman täsmentämistä. Suomi kannatti ryhmän perustamista.

Tilastokeskus osallistui monikansalliset konsernit sisältävän EuroGroups-rekisterin perustamisen ohjausryhmään. Rekisterin perustaminen Eurostatin liittyä uuden yritysrekisteriasetuksen voimaantuloon. Tilastokeskus osallistui Eurostatin lyhyen aikavälin yritystilastojen -työryhmään, jossa mm. päätettiin, että tuontihintojen (viimeinen puuttuva Euroopan keskeisistä talousindikaattoreista, PEEI) julkistaminen aloitetaan EU-tasolla. Raportti Euroopan parlamentille ja neuvostolle STS tilastojen hyödyistä, kustannuksista ja tiedonantorasituksesta valmistui.

Tiede- ja teknologiainidikaattoreiden työryhmässä valmisteltiin komission raporttia tiede- ja teknologiatilastoja koskevan päätöksen toimeenpanosta.

Ympäristötilastojen työryhmän kemikaalit alaryhmässä käsiteltiin Eurostatin kehittämää menetelmää, jolla lasketaan kemikaalipolitiikan seuranta indikaattoreita. Kiistellyn kemikaaliasetuksen (Reach-asetus) kustannukset tulevat olemaan valtavat ja sen takia on tärkeää seurata asetuksen vaikutuksia. Hanke on Suomen kannalta merkittävä muun muassa kemikaaliviraston isäntämaana. Lisäksi Tilastokeskus osallistui kasvihuonepäästöjä koskevan ilmastopöytäkirjan ja Kioton pöytäkirjan EU:n seurantarjestelmän työhön.

Tietotekniikka ja luokitusten kehittäminen: Osallistuttiin Eurostatin Local Coordinators -työryhmän kokouksiin, joissa käsiteltiin mm. Eurostatin sähköiseen tiedonsiirtoon tarjoamien työkalujen kehityssuunnitelmia. Lisäksi Tilastokeskus osallistui yhteistä toiminta- ja IT-arkkitehtuurimallia selvittävän Statistics Open Standards (SOS) -yhteistyöryhmän kokouksiin, Eurostatin ja OECD:n yhdessä järjestämiin Management of Statistical Information Systems (MSIS) ja SDMX -kokouksiin sekä uuden sosioekonomisen luokituksen kehittämistä valmistelemaan Eurostatin erityistyöryhmään. ESS:n jäsenmaiden tilastovirastojen IT-johtajien (ITDG) kokouksissa keskityttiin vahvasti jäsenmaiden ja Eurostatin väliseen tietojen vaihtoon.

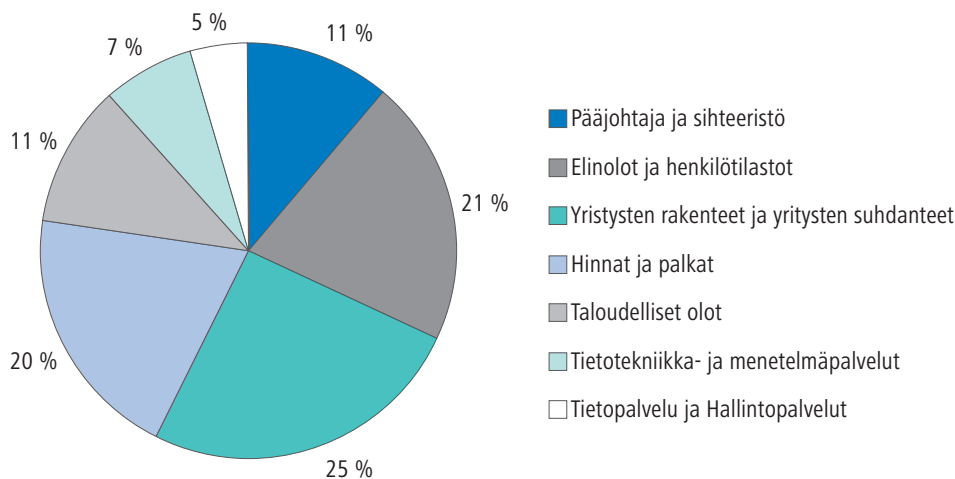
Tiedon jakelu ja julkaiseminen: osallistuttiin aktiivisesti tilastotietojen jakelukanavien kehittämiseen ja niihin liittyviin kokouksiin ja task forceihin (mm. XML-julkaiseminen) sekä ESDS-tietopalvelun toteuttamiseen eurooppalaisessa tietopalveluverkostossa.

2.3.2 Osallistuminen EU-kokouksiin

EU-yhteistyön puitteissa Tilastokeskus osallistui yhteensä n. 241 ulkomailla järjestettyyn kokoukseen tai asiantuntijaseminaariin. Tilastokeskus oli mukana n. 130 Eurostatin tai muussa EU:n komission eri tilastoalan komiteassa, työryhmässä ja -alatyöryhmässä (Committees, Working Groups, Task Forces, Sub-groups).

EU-yhteistyöhön liittyviä matkoja tehtiin 307, mikä oli kaikista ulkomaan virkamatkoista 50 %. Virkamatkojen määrä EU-yhteistyöhön liittyviin kokouksiin väheni vuoteen 2006 verrattuna n. 12 % . Edellisvuoden korkeampi EU-matkojen määrä liittyi Suomen puheenjohtajakautteen.

Osallistuminen kokouksiin ja asiantuntijaseminaareihin EU-yhteistyön puitteissa tulosityksittäin vuonna 2007



2.4 Euroopan tilastojen käytännesääntöjen vertaisarviointi Tilastokeskuksessa

Euroopan tilastojen käytännesääntöjen vertaisarviointi toteutettiin Tilastokeskuksessa 8.–10.8.2007.

Käytännesäännöt (Code of Practice) määrittelevät 15 periaatetta Euroopan tilastojärjestelmään kuuluville tilastoille. Niiden tavoitteena on menettelyjen yhdenmukaistaminen ja laadun parantaminen. Ne perustuvat YK:n tilastokomission hyväksymiin virallisen tilaston periaatteisiin ja sopivat yhteen Suomen virallisen tilaston laatukriteerien kanssa.

Arviointi kohdistui Tilastokeskuksen ammatilliseen riippumattomuuteen, tiedonkeruuvalluuksiin, resursseihin, laatutyöhön, tilastosalaisuuteen, puolueettomuuteen ja objektiivisuuteen sekä tietojen saatavuuteen ja selkeyteen.

Käytännesääntöjen toteutumisen arvioinnin lähtökohtana oli eri maiden tilastovirastojen itsearviointi kyselylomakkeella vuonna 2005. Seuraava, vuonna 2007 toteutettu vaihe oli vertaisarviointi, jossa muiden maiden ja Eurostatin edustajat arvioivat kunkin maan suoriutumista käytännesäännöistä.

Tilastokeskuksen arviointiryhmän puheenjohtajana toimi Ulrike Rockmann (Saksa) ja jäsenenä Petra Kuncová (Tšekki) sekä James Whitworth (Eurostat). Arviointitapahtumaan osallistui noin 40 Tilastokeskuksen sidosryhmien edustajaa ja noin 30 tilastokeskuslaista.

puheenjohtajamaahan ja keskustelevat 3–4 ajankohtaisesta aiheesta sekä sopivat yhteistyöstä. Joka kolmas vuosi pidetään laajempi päällikkökokous, joka ajoittuu niinikään joka kolmas vuosi pidettävän suuren pohjoismaisen tilastokokouksen yhteyteen. Vuosi 2007 oli tällainen vuosi. Puheenjohtajamaana toimi Islanti ja kumpikin kokous pidettiin Islannissa, suuri tilastokokous Reykjavikissa ja päällikkökokous Egilsstaðirissa. Reykjavikin tilastokokouksen yleisteemana oli Tilastojen mittaamisongelmat ja siihen osallistui yli 300 osanottajaa kaikista Pohjoismaista. Egilsstaðirissa järjestetyn päällikkökokouksen asialistalla olivat mm. prosessien ja työvälineiden standardisointi, sosiaalitalastojärjestelmät, Euroopan tilastojärjestelmän käytännesäännöt, henkilöstön kehittäminen sekä pohjoismaisten resurssien hyödyntäminen.

Asiantuntijatasolla tilastovirastojen kesken on perustettu kontaktiverkkoja, joissa kussakin on jäsen jokaisesta pohjoismaasta. Vuonna 2007 kontaktiverkkoja oli toiminnassa 42 kappaletta. Sekä pääjohtajat että asiantuntijat tapaavat toisiaan myös muiden kansainvälisten kokousten (esim. Eurostatin) yhteydessä.

4 OECD-yhteistyö

OECD (taloudellisen ja yhteistyön kehityksen järjestö) on tärkeä kehittyneiden maiden yhteistyöfoorumi, jonka merkitys on suuri myös tilastoalalla. OECD kerää tietoa ja pyrkii auttamaan jäseniään ja muita maailman maita kehittämään taloudellisia ja sosiaalisia olojaan. OECD muodostaa myös yhteistyöfoorumin kehittyneille EU-maille ja EU:n ulkopuolisille maille tilastoalalla. Tilastoalalla OECD kerää jäsenvaltioilta tarvitsemansa tilastotiedot. OECD kehittää kansainvälisiä tilastollisia luokituksia ja tutkimusmenetelmiä. Se toimii läheisessä yhteistyössä muiden tilastoalan kansainvälisten järjestöjen kanssa. Tilastokeskus osallistuu OECD:n tilastoalan kehittämistoimintaan aktiivisesti.

Tilastoalan yhteistyötä harjoitetaan pääosin tilastodirektooraatin alaisissa työryhmissä. Myös joidenkin muiden pääosastojen kanssa on yhteistyötä, ennen muuta tiede-, teknologia- ja teollisuusosaston sekä koulutusosaston kanssa. Kokonaisuudessaan tilastoalan kehittämistyötä OECD:ssa koordinoi tilastoalan vuosittain kokoontuva komitea, joka perustettiin vuonna 2004. Tilastokomitean neljäs kokous pidettiin kesäkuussa 2007 Genevessä. Kokouksen asialistalla olivat muun muassa OECD:n tilastojen nykyisen jakelun kehittäminen, mikroaineistojen käyttö tutkimuksessa sekä kansainvälisen kaupan tilastot. Lisäksi OECD esitteli kokouksessa aikuisväestön pätevyuden arvioimisen ohjelmansa (PIAAC-ohjelman) sekä SDMX-työn etenemistä. Tilastokeskuksen pääjohtaja oli OECD:n tilastokomitean hallituksen jäsen vuonna 2007.

5 YK-yhteistyö

5.1 Tilastokomissio

YK:ssa tilastojen kansainvälistä kehittämistä koordinoi vuonna 1948 perustettu tilastokomissio. Sen tavoitteena on auttaa Talous- ja sosiaalineuvostoa (ECOSOC) seuraavissa tilastoalan tehtävissä:

- Kansallisten tilastojen kansainvälisen vertailtavuuden parantaminen
- Erityisvirastojen tilastotyön koordinointi
- YK:n sihteeristön tarvitsemien keskitettyjen tilastopalvelujen kehittäminen
- YK:n eri toimielimien avustaminen yleisissä tilastojen keräämiseen, analysointiin ja leviytykseen liittyvissä kysymyksissä

ECOSOC valitsee tilastokomission jäsenet. Komission toimikausi on neljä vuotta ja se kokoontuu vuosittain. Siihen kuuluu 24 jäsenvaltion edustajaa tasaisesti eri maanosista. Suomi on Tilastokomission jäsenenä kaudella 2006–2009 ja rotaatioperiaatteen mukaisesti edustaa kaikkia Pohjoismaita.

Vuonna 2007 YK:n tilastokomission kokous järjestettiin helmi-maaliskuun vaihteessa New Yorkissa ja siellä käsiteltiin mm. YK:n tilasto-ohjelman etenemistä viimeisen vuoden aikana, kansainvälisen koulutustilastoinnin nykytilannetta ja ongelmia, kansantalouden tilinpidon uudistamisen etenemistä sekä kansainvälisen toimialaluokituksen ja tuoteluokituksen implementointi-suunnitelmaa. Lisäksi sovittiin tulevista toimenpiteistä sekä koordinoitiin kansainvälisten järjestöjen toimintaa. Varsinaista kokousta edelsi Tilastokomission 60. vuosipäivän kunniaksi järjestetyt seminaarit. Seminaarien aiheina olivat Kansallisten tilastojärjestelmien kehitys sekä Tilastokomission ja globaalin tilastojärjestelmän tulevaisuus.

Tilastokomission sihteeristönä toimii YK:n tilastotoimisto, joka pätehtävänä kerää ja levittää tilastotietoja kaikista YK:n jäsenmaista, kehittää tilastollisia menetelmiä, luokituksia ja standardeja, edistää teknistä tilastoalan yhteistyötä sekä koordinoi kansainvälisiä tilasto-ohjelmia ja toimintoja.

5.2 YK:n Euroopan talouskomissio UNECE

UNECE (ECE) on yksi viidestä alueellisesta (maanosittaisesta) komissiosta, jotka ovat merkittäviä tilastotiedon kerääjiä ja levittäjiä. Sen työssä on mukana paitsi eurooppalaisia maita, myös mm. USA, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti.

ECE on Euroopan tasolla ollut perinteisesti kattojärjestö markkina- ja siirtymätalousmaiden välillä. Se on keskeinen foorumi korkean tason koordinoinnin ja asioiden yleiskäsittelyn kannalta. ECEn tilastoalan yhteistyöelin on Euroopan tilastokonferenssi (Conference of European Statisticians =CES), joka kokoontuu vuosittain ja jonka työryhmissä Tilastokeskus osallistuu ECE:n ja YK:n erityisjärjestöjen seminaareihin ja workshoppeihin hyvien käytäntöjen esille tuomiseksi (Tilastokeskus on jäsenenä mm. tasa-arvotilastoja ja sähköistä tiedonkeruuta käsittelevissä task force -ryhmissä).

CES:n yleiskokous järjestettiin kesäkuussa 2007 Genevessä ja siellä keskusteltiin mm. väestö- ja terveystilastoista. Kokouksen yhteydessä järjestettiin kaksi seminaaria. Ensimmäisessä seminaarissa käsiteltiin kansallisten tilastovirastojen tehokkuuden ja tuottavuuden kasvattamista (Seminar on increasing the efficiency and productivity of statistical offices), johon Suomi toimitti paperin. Toisessa seminaarissa keskusteltiin pääoman mittaamisen tilastollisista ongelmista (Seminar on measurement of capital – beyond traditional measures). Tässä seminaarissa oli myös Suomen toimittama paperi sosiaalisen pääoman mittaamisesta.

CES:n työtä ohjaa hallitus, joka koostuu puheenjohtajan lisäksi seitsemästä varapuheenjohtajasta. Tilastokeskuksen pääjohtaja valittiin kesäkuussa 2007 CES:n puheenjohtajaksi kahdeksi vuodeksi. CES:n hallitus kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2007 hallitus kokoontui helmikuussa Genevessä ja lokakuussa Helsingissä. CES:n hallituksella on merkittävä tehtävä kansainvälisten järjestöjen tilasto-ohjelmien koordinoijana. CES:n sihteeristönä toimiva ECE:n tilastotoimisto mm. ylläpitää kansainvälisten järjestöjen tilasto-ohjelmia koskevaa tietokantaa.

5.3 Muu YK-yhteistyö

UNESCO:n tilastoinstituutti (UNESCO Institute for Statistics, UIS) perustettiin vuonna 1999. Instituutin tehtävänä on kehittää UNESCO:n ja sen jäsenmaiden tilastotoimintaa erityisesti koulutus-, tiede- ja teknologia-, kulttuuri- ja viestintätalustojen alueella, koota näitä alueita koskevat tilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen avulla ja huolehtia tilastojen globaalista yhteensovittamisesta ja jakelusta. Instituutti pitää päämajaansa Montrealissa, Kanadassa.

UIS:n hallitus hyväksyy UNESCO:n yleiskokouksen suuntaviivojen perusteella instituutin yleiset toimintalinjat, toimintaohjelmat ja talousarviot, ohjaa ja priorisoi kehittämistoimia, käsittelee instituutin vuotuiset ja muut toimintakertomukset, antaa vuosittain raporttinsa UIS:n toiminnasta UNESCO:n hallitukselle ja yleiskokoukselle ja tekee suosituksia UIS:n johtajan nimityksestä UNESCO:n pääsihteerille.

Instituutin hallituksessa on 12 jäsentä, joista puolet valitaan maakiintiöiden perusteella ja toinen puolikas UNESCO:n pääsihteerin kutsusta. UIS:n hallitus kokoontuu kerran vuodessa. Tilastokeskuksen pääjohtaja Heli Jeskanen-Sundström oli hallituksen jäsen vuosina 2004–2007. Vuosina 2006 ja 2007 hän toimi hallituksen puheenjohtajana.

Tilastokeskus osallistui aktiivisesti Maailman ilmatieteellisen järjestön ja YK:n ympäristöohjelman perustaman hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin IPCC:n työhön. Asiantuntijamme oli myös mukana noutamassa IPCC:lle myönnettyä Nobelin rauhanpalkintoa. Toukokuussa suoritettiin Kioton pöytäkirjan edellyttämän Suomen vuoden 2006 raportin maa-arviointi.

6 Muu kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälinen tutkimusyhteistyö kattaa kansainväliset tutkimusprojektit, tieteellisten asiantuntijoiden vierailut, osallistumisen tieteellisiin konferensseihin ja kokouksiin, tieteellisten kokousten järjestämisen, osallistumisen kansainvälisten yhteistyöjärjestöjen toimintaan sekä julkaisutoiminnan. Pääsääntöisesti tutkimusyhteistyö kattaa tilastotuotannon menetelmäosaamista (sekä tilastollista että taloustieteellistä) ja jossain määrin Tilastokeskuksen aineistojen käyttöä kansainvälisissä projekteissa. Tilastokeskuksen kannalta muita keskeisiä kansainvälisiä tieteellisiä järjestöjä ovat kansainvälinen tilastoinstituutti (ISI) ja sen eri jaostot sekä kansainvälinen tulojen ja varallisuuden tutkimuksen yhdistys (IARIW).

Pohjoismaiden tilastovirastoilla on tutkimustoimintaa käsittelevä yhteistyöverkosto, joka piti vuonna 2007 kokouksensa Suomessa. Lisäksi Tilastokeskus on aktiivisesti osallistunut UN/ECE:n menetelmäalan toimintaan ja kokouksiin.

Tilastokeskus järjesti kesäkuussa 2007 yhdessä Suomen tilastoseuran kanssa Pohjoismais-Baltilaisen (survey-)otantakonferenssin (BANOCOSS 2007), joka oli järjestyksessä toinen. Konferenssiin osallistui yhteensä 65 henkilöä.

Montrealin yliopiston emeritusprofessori Carl-Erik Särndal on Tilastokeskuksen pysyväisluonteinen konsultti menetelmäkysymyksissä; hän vieraili vuonna 2007 kahteen otteeseen Tilastokeskuksessa, yhteensä noin kahden viikon ajan.

Tilastokeskuksen henkilöstö piti kansainvälisissä konferensseissa esitelmiä (mainittakoon ISI 2007) ja tuotti tieteellisissä vertaisarvioituissa kansainvälisissä aikakauskirjoissa ilmestyneitä julkaisuja sekä menetelmä- että yhteiskunta- ja taloustieteiden alueella vuonna 2007. Suomi osallistui aktiivisesti tilastojen luku- ja käyttötaitoon liittyvään työhön ja Tilastokeskuksen asiantuntemusta myös hyödynnettiin tässä. Vuonna 2007 ilmestyi Tilastokeskuksen Tutkimus-sarjassa kolme englanninkielistä väitöskirjaa taloustieteiden ja tilastotieteen alueelta.

6.1 Kahdenvälinen yhteistyö

Tilastokeskuksella on aktiivista kahdenvälistä yhteistyötä muiden maiden tilastovirastojen kanssa. Kokemusten vaihto ja vertaisarviointit samankaltaisten maiden kanssa ovat hyödyllisiä molemmille osapuolille.

Tilastokeskuksessa vieraili vuonna 2007 mm. Espanjan, Latvian, Ruotsin ja Singaporen tilastovirastojen johtoa, Iso-Britannian tilastokomission johtoa sekä YK:n tilastotoimiston johtaja Paul Cheung toukokuussa järjestetyn hallinnollisten aineistojen hyväksikäyttöä koskevan seminaarin yhteydessä. Lisäksi hollantilaiset kävivät tutustumassa strategiseen suunnitteluun helmikuussa ja Tilastokeskuksen johto puolestaan vieraili lokakuussa Hollannissa, jolloin keskusteltiin mm. tilastoprosessin uudistamisesta, talustilastojen modernisoinnista, henkilöstöasioista ja laatutyöstä.

Tilastokeskus ja Ruotsin tilastovirasto (Statistiska Centralbyrån) julkaisivat toukokuussa yhteisen näiden kahden maan tilastojärjestelmien vertailuanalyysiin. Vertailusta kävi ilmi, että Suomen ja Ruotsin tilastojärjestelmissä on paljon samankaltaisuuksia mutta myös eroja, jotka liittyivät rekisteriaineistojen ja muiden hallinnollisten aineistojen käyttöön, tilastojen ilmaisjakeeluun sekä virallisten tilastojen tuotannon keskittyneisyyteen.

6.2 *Kansainvälisiä tapahtumia Tilastokeskuksessa*

Vuoden 2007 aikana Tilastokeskus järjesti kaksi laajempaa kansainvälistä tapahtumaa. Hallinnollisten aineistojen hyväksikäyttöä tilastoissa käsittelevä seminaari (Registers in Statistics – methodology and quality) järjestettiin 21–23.5.2007. Seminaariin osallistui suomalaisten lisäksi 65 henkilöä 26 eri maasta. Huolimatta seminaarin kasvaneesta koosta järjestelyt sujuivat erinomaisesti.

PC-Axis International Reference Group -kokous pidettiin Tilastokeskuksessa 5.–7.9.2007. PC-Axis International Reference Group on vuosittainen kolmipäiväinen PC-Axis-ohjelmistoperheen kehittäjä- ja käyttäjätapaaminen. Kokoukseen osallistui noin 60 henkilöä edustaen noin 20 maan tilastovirastoja sekä muutamia muita tuoteperheen käyttäjäorganisaatioita kuten YK:ta. Kokouksessa mm. käsiteltiin saatuja tuotekehitysaloitteita sekä valittiin ja priorisoitiin niistä seuraavan vuoden aikana toteutettavat.

6.3 *Kansainvälinen Tilastoinstituutti (International Statistical Institute ISI)*

ISI on maailman vanhimpia tieteellisiä järjestöjä. Siinä on yli 2 000 henkilöjäsentä 133 eri maasta. Sillä on myös yhteisjäseniä, esim. Tilastokeskus. Tilastovirastojen päälliköt ovat instituutin jäseninä virkansa puolesta. Instituutin tavoitteina on edistää tilastoalan tuntemusta ja tutkimusta sen eri muodoissa.

ISI:llä on alakohtaisia jaostoja, joissa on edellisen lisäksi yhteensä yli 3 000 jäsentä.

- Bernoulli Society (BS) – matematiikka ja todennäköisyys
- Statistical Computing (IASC) – laskenta
- Official Statistics (IAOS) – virallinen tilasto
- Survey Statisticians (IASS) – surveyt
- Statistical Education (IASE) – tilastoalan koulutus
- Business and Industrial (ISBIS) – yritys- ja teollisuustilastot
- Financial and Monetary – rahoitustilastot

Tilastokeskuslaisia on mukana ainakin IAOS:n, IASS:n ja IASE:n toiminnassa.

Parittomina vuosina järjestetään ISI:n yleiskokous jossakin maassa (Helsingissä se pidettiin vuonna 1999). Se on suuri tapahtuma, jossa myös kaikki jaostot ovat mukana. Toista viikkoa kestävässä tilaisuudessa kuullaan satoja esitelmää. Vuoden 2007 elokuussa ISI:n yleiskokous pidettiin Lissabonissa Portugalissa.

6.4 *Kansainvälinen virallisen tilaston yhdistys (International Association for Official Statistics – IAOS)*

ISI:n jaostoista IAOS on kaikkein lähimpänä tilastovirastoja. Se on perustettu nimenomaan virallisen tilaston kanssa tekemisessä oleville ihmisille, pääkohteina tilastojen tuottajat ja käyttäjät. Suurin osa jäsenistä tulee kansallisista tilastovirastoista. Jaosto on ottanut tehtäväkseen edistää virallisen tilaston tunnettuutta ja kehitystä sekä tilastovirastojen toiminnan tehokkuutta.

Tilastokeskuslaisia on ollut IAOS:n luottamustehtävissä useamman vuoden ajan – viimeksi pääjohtaja yhdistyksen puheenjohtajana 2003–2005. IAOS järjestää omia konferenssejaan ISI:n kokousten välivuosina.

6.5 Kansainvälinen survey-tutkimusjärjestö (International Association of Survey Statisticians – IASS)

Kansainvälinen survey-tutkimusjärjestö IASS on perustettu vuonna 1973 ja se on yksi Kansainvälisen tilastoinstituutin (ISI) alajärjestöistä. Järjestön tavoitteena on edistää otantatutkimuksen ja laskentojen sekä käytännön että teorian tutkimusta ja kehitystä.

Tilastokeskuksen jäsenyys International Statistical Institute -järjestössä (ISI) sekä sen alajärjestössä IASS:ssa on osittain tutkimusyhteistyötä. Tilastokeskuksen edustaja valittiin v. 2007 järjestön hallituksen toiseksi varapuheenjohtajaksi kaudelle 2007–2009. Tilastokeskuksella on myös associate editor International Statistical Review (ISI) -lehdessä ja yhdyshenkilö IASS:n Survey Statistician -lehdessä.

6.6 Kansainvälinen tulo- ja varallisuustutkimusjärjestö – IARIW

Kansainvälisen tulo- ja varallisuustutkimusjärjestön (International Association for Research in Income and Wealth – IARIW) päätavoitteena ovat tutkimuksen edistäminen kansantalouden ja tulonjakotutkimuksen alueilla, mikä sisältää käsitteiden ja määritelmien kehittämisen tulon ja varallisuuden mittaamiseksi ja analysoimiseksi sekä talous- ja sosiaalitaloustutkimusten kehittämisen ja niiden jatkuva yhdentäminen ja näihin liittyvät tilastometodologiset ongelmat. Järjestöön kuuluu sekä yksilö- että yhteisöjäseniä. Tilastokeskus on IARIW-järjestön yhteisöjäsen. IARIWin yleiskokouksia järjestetään joka toinen vuosi.

7 Tilasto-osaamisen vienti

Tilastokeskus ja muut Suomen tilastoja laativat yksiköt ovat asiantuntijaorganisaatioita, joihin on kertynyt huomattava määrä myös kansainvälisissä yhteyksissä haluttua osaamista ja tietotaitoa. YK:n, OECD:n, Maailmanpankin, IMF:n ja EU:n tilastotoimen harmonisoituun kehittämiseen tähtäävät tavoitteet luovat taloudellista pohjaa tilastoalalla pitkälle kehittyneiden maiden harjoittamalle tilasto-osaamisen viennille vähemmän kehittyneisiin maihin. Samoja tavoitteita toteutetaan monissa maissa myös kahdenvälisellä yhteistyöllä.

Tilastokeskuksen näkökulmasta kv-konsultointi on

1. konsultointihankkeiden johtamista ja toteuttamista yksin tai konsortiossa joidenkin kollegavirastojen kanssa,
2. lyhytaikaisten asiantuntijoiden luovuttamista muiden tilastovirastojen tai kaupallisten konsulttiyritysten johtamiin projekteihin,
3. koulutustilaisuuksien tai seminaarien järjestämistä yksin tai yhdessä muiden tilastoalan koulutusta järjestävien tahojen kanssa ja
4. tutustumisvierailujen ja opintomatkojen järjestämistä ja toteuttamista joko osana jotain käynnissä olevaa projektia tai yksittäistapahtumana.

Tilastoalan kv-konsultointi on hyödyllistä yhtäläillä Suomelle kuin kohdemaallekin. Onnistuessaan se vahvistaa ulkoista Suomi-kuvaa osaavien, ammattitaitoisten ja aktiivisten ihmisten kansoittamana yhteiskuntana. Tilastokeskuksen henkilöstön kannalta se kehittää ja vahvistaa niitä valmiuksia, joita tarvitaan muissakin yhteyksissä tässä globalisoituvassa maailmassa; kielitaitoa, kulttuurien tuntemusta, diplomatian perustaitoja ja kommunikointikykyä.

Suomelle, jonka kehitysapumäärärahoja ei toistaiseksi ole kohdennettu tilastohankkeisiin, EU:n ohjelmat ovat muodostaneet lähialueita lukuun ottamatta kansainvälisen konsultointitoimintamme tukirangan. Lähialueyhteistyötä on harjoitettu Suomen ulkoasiainministeriön tuella.

Pääsääntöisesti kv-konsultoinnista aiheutuvat kustannukset pyritään kattamaan ulkoisella rahoituksella.

KV-konsultointia hallinnoi kansainvälisten toiminnan yksikkö. Noin 30 prosenttia sen resursseista käytettiin vuonna 2007 tähän tehtävään. Konsultointitoiminta nojaa kuitenkin pääosin Tilastokeskuksen muiden yksiköiden asiantuntijapanoksiin, joita saatiin käyttöön yhteensä n. 2,3 henkilötyövuotta. Toimintaa oli edellisvuotta vähemmän, mikä johtui mm. uusien projektien alkamisen viivästyemisestä ja uusien EU-maiden konsultointitarpeen vähenemisestä.

Tilastokeskus osallistui kansainväliseen konsultointi- ja koulutushankkeiden koordinoitua käsittelevään toimintaan mm. Paris21 konsortion ja Eurostatin vastaavia rahoitusohjelmia koskevan hallintoryhmän puitteissa.

Toimintavuoden aikana Tilastokeskuksen konsultointitoimintaa harjoitettiin erityisesti Saksan ja Tanskan tilastovirastojen sekä eräiden yksityisten konsulttiorganisaatioiden kanssa.

Suomen ulkoasiainministeriö jatkoi aiempien vuosien tapaan Venäjän kahdenvälisten yhteistyön rahoittamista lähialueyhteistyön puitteissa. Vuoden aikana selviteltiin mahdollisuuksia kehitys yhteistyövarojen kohdentamiseksi tilastoalan hankkeisiin mm. Etiopiassa ja Tansaniassa. Ulkoasiainministeriön kanssa sovittiin kehitys yhteistyö hankkeiden menettelytapoja koskeva aie-pöytäkirja, jossa määritellään yhteistyön periaatteet mahdollisia tulevia hankkeita silmällä pitäen.

7.1 Kroatia

Tilastokeskuksen kaksivuotinen, helmikuussa 2006 alkanut julkisen sektorin rahoitustilastoja koskeva twinning-hanke Kroatian tilastovirastossa oli yksi kuluneen vuoden painopisteistä. Projektissa on ollut mukana pysyvän asiantuntijan lisäksi kymmenkunta Tilastokeskuksen lyhytaikaista asiantuntijaa ja muutamia asiantuntijoita Tanskan ja Ruotsin tilastovirastosta.

Projektin päätavoitteena on mm. Kroatian valtiovarainministeriön, keskuspankin ja tilastoviraston välinen yhteistyösopimus ESA 95 yhteensopivien julkisen sektorin rahoitustilastojen tiedonvaihto- ja laadintavastuista ja sektoriluokituksen ylläpidosta sekä varsinaisten tilastojen tuotantoprosessin aloittaminen ja EDP (Excessive Deficit Procedure) menetelmien tarkistaminen. Projektin on sisällynyt käytännön koulutusta ja kansantulon tietojärjestelmien kehittämistyötä. Kolme tutustumisvierailua, joihin osallistuivat kaikkien kolmen kroatialaisen yhteistyöorganisaation edustajat, toteutettiin Suomeen ja Tanskaan. Projektin kuluessa yhteistyö keskeisten kolmen kroatialaisen osapuolen välillä on vahvistunut.

Kuluvana vuonna valmisteltiin osallistumista kahteen uuteen, Saksan ja Tanskan johtamaan twinning-projektiin Kroatian tilastovirastossa. Projektit käynnistyivät vuoden lopulla. Projektien tavoitteena on edesauttaa Kroatian tilastojen kehittämistä vastaamaan EU-lainsäädännön vaatimuksia. Tilastokeskuksen eri alojen asiantuntijoita on mukana molemmissa hankkeissa.

7.2 Venäjä

Venäjän tilastoviraston kanssa harjoitettiin yhteistyötä sekä Suomen ulkoasiainministeriön myöntämällä lähialuerahoituksella että EU:n Tacis-ohjelman puitteissa.

Kahdenvälistä lähialueyhteistyötä Venäjän kanssa on tilastoalalla harjoitettu toistakymmentä vuotta. Yhteistyö perustuu Suomen ja Venäjän tilastoviranomaisten väliseen kehys sopimukseen ja kaksivuotisiin yksityiskohtaisempiin hankesuunnitelmiin. Vuoden 2007 aikana toteutettiin kolme tutustumisvierailua Tilastokeskukseen ja viisi missiota Venäjälle. Yhteistyön kohteena olivat:

- ympäristötilastot, erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen ja ympäristönsuojelukustannusten tilastointi
- kansantalouden tilinpito, erityisesti institutionaaliset sektorit ja kansanvarallisuuden tilastointi
- rakennusalan tuottajahinnat

- yritysten rakennetilastot
- laatuksymykset: tilastotoimen prosessit, EU:n käytäntösäännöt, tilastoalan ammattieettiset asiat
- luokitukset: NACE ja CPA
- tietojen keruumenetelmien, prosessien ja jakelun kehittäminen

EU:n Tacis ohjelman puitteissa kuluttajahintoja ja EU:n harmonisoitua kuluttajahintaindeksiä koskeva hanke Venäjän tilastoviraston kanssa saatiin menestyksellä päätökseen. Hankkeen tuloksena laadittiin muuntoavaimet Venäjän kansallisen kuluttajahintaindeksin ja HICP/COICOP luokituskoodien välille, Venäjän vuosien 2004 – marraskuu 2007 kuluttajahintaindeksi laskettiin myös COICOP:in 12 pääryhmän mukaan, välitettiin tietoa EU:n kuluttajahintaindeksin laskentamenetelmistä ja käännettiin EU kuluttajahintaindeksiin liittyvää tilastolainsäädäntöä venäjäksi.

Osallistuttiin myös Saksan tilastoviraston yrityskistereitä käsittelevään Tacis hankkeeseen Venäjällä.

7.3 *Turkki*

Tilastokeskus osallistui keväällä Turkin tilastotoimen kehittämistä koskevan projektin (Upgrading the Statistical System of Turkey, USST 2) tarjouskilpailuun. Konsortio, jota johtaa ICON instituutti ja jossa Tilastokeskuksen lisäksi ovat mukana muun muassa Saksan, Ruotsin, Tanskan, Hollannin, Liettuan ja Tšekin tilastovirastot, saivat projektin. Projektin aloitusvaihe (inception phase) saatiin päätökseen vuodenvaihteessa 2007–2008 ja projektin täytäntöönpanovaihe käynnistyy tämän jälkeen. Projekti on tarkoitus saattaa loppuun huhtikuuhun 2009 mennessä. Tilastokeskus tarjoaa asiantuntemustaan mm. yritysrekisterien, yritystilastojen, väestötilastojen sekä ympäristötilastojen alalle.

Turkista käytiin myös tutustumassa Tilastokeskuksessa julkisen sektorin rahoitustilastoihin sekä maksutase- ja panos-tuotos -tilastoihin.

7.4 *Ukraina*

Maa- ja metsätalouden kehittäminen on myöntänyt Ukrainalle viiden miljoonan dollarin lainan tilastojen kehittämiseksi. Projektin toteuttajaksi valittiin syksyllä ranskalaisen Adetefin vetämä konsortio, jossa Tilastokeskus on mukana. Konsortion sisäisen työnjaon mukaan Tilastokeskuksen vetovastuulla ovat ympäristö- ja energiatilastot; penimuotoisempaa asiantuntemusta tarjotaan muillekin aloille. Projektin on tarkoitus toteutua vuosina 2008–2009.

7.5 *Muut*

Tilastokeskus osallistui myös muihin kuin edellä mainittuihin EU:n twinning-hankkeisiin: Latviassa oltiin mukana Tanskan suunnittelu- ja hallintoasioita ja Saksan laatuasioita käsitelleissä projekteissa ja Romaniassa Stakesin köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytyneisyyttä koskeneessa hankkeessa.

Vuoden aikana toteutettiin myös pienempiä hankkeita eri maiden ja kumppanien kanssa. Balkanilla osallistuttiin ICON-Instituutin työvoimakustannusten tilastointia koskevaan EU-projektiin, Bulgariassa hallinnollisia aineistoja ja Liettuassa tilastojen luku- ja käyttötaitoa sekä työvoimakustannusindeksiä koskeviin hankkeisiin. Unkarista tehtiin tuottajahintaindeksejä ja palvelujen hyödyketilastoja koskenut tutustumisvierailu. Kazahstanilaisia asiantuntijoita tutustui neljännesvuositilinpitoon ja Israelista käytiin tutustumassa muuttoliiketilastoihin ja rekisteripohjaiseen väestölaskentaan.

8 Osaamisen kehittäminen

Uusille työntekijöille tarkoitettu tilasto-osaamisen koulutusohjelman perusosa valmistui vuonna 2006. Se vakiinnutettiin osaksi Tilastokeskuksen perehdyttämisympäristöä vuonna 2007. Perusosan avausjaksoon sisältyy yleisesitys Tilastokeskuksen kansainvälisestä ympäristöstä sekä kansainvälisestä yhteistyöstä.

Euroopan tilastokoulutusohjelman (European Statistical Training Programme, ESTP) viitekehysessä Tilastokeskus järjesti menestyksekkäästi "Quality Management in Statistical Agencies" -kurssin eurooppalaisille kollegoille. Kurssilaisia oli 25 ja he tulivat 18 eri Euroopan maasta.

Tilastokeskuslaisia osallistui vuonna 2007 myös muiden maiden tilastovirastojen järjestämillä ESTP-kursseilla, mm. Sveitsin tilastoviraston järjestämälle "Data analysis and data modelling" -kurssille, Norjan tilastoviraston järjestämälle "Business Registers: Set-up, Use and Maintenance" -kurssille sekä Tanskan tilastoviraston järjestämälle "Introduction to the European Statistical system (ESS)" -kurssille. Lisäksi Tilastokeskuksesta lähti vuonna 2007 kaksi henkilöä Pohjoismaiseen virkamiesvaihtoon (Tanskaan ja Ruotsiin) sekä kaksi henkilöä Eurostat harjoitteluun.

9 Tietojen toimitukset kansainvälisille järjestöille

Tilastokeskuksesta toimitetaan tietoja varmasti monin eritavoin kansainvälisille järjestöille, mutta tässä keskitytään käsittelemään sähköistä tiedonsiirtoa.

9.1 Tilastokeskukselta tietoja saavat kansainväliset järjestöt

Erittäin merkittävä kumppani sähköisessä tiedonsiirrossa on Eurostat. Muita tärkeitä järjestöjä tiedonsiirtomielessä Tilastokeskukselle ovat OECD (Taloudellinen yhteistyö- ja kehitysjärjestö), IMF (Kansainvälinen valuuttarahasto), YK:n Euroopan talouskomissio ja EU:n komissio.

9.2 Tietojen lähetystapoja

Eurostatin tiedonsiirtoon käytetään pääasiassa eWA(eDAMIS Web Application) -sovellusta. Selainsovellus on helppokäyttöinen ja tietoja lähetetäänkin jo runsaasti suoraan tilastoyksiköistä. TK:ssa on tällä hetkellä n. 50 käyttäjätunnusta eWA-sovellukseen. Joillakin tilastoalueilla Tilastokeskus myös saa tietoja sovelluksella Eurostatista. Jonkin verran tietoja lähetetään myös ei-toivotulla tavalla, sähköpostin liitetiedostona suoraan jollekin Eurostatin henkilölle. Eurostat toivoo tietojen lähetyksen olevan ns. SEP (Single Entry Point). Tämä tarkoittaa, että tiedot lähetetään yhteen paikkaan, joka on Eurostatin tietokanta, käyttäen mieluiten eWA- tai eWP (eDAMIS Web Portal)-sovellusta. SEP-tiedoista Eurostat saa eWA:lla n. 83 %, eWP:lla n. 6 %, mutta myös sähköpostilla palvelimelle n. 8 %. Erityisen tärkeänä nopeata tietojen saantia pidetään Eurostatissa ns. PEEI (Principal European Economic Indicators)-tietojen kohdalla. Suomen osalta sähköisen tiedonsiirron osuus Eurostatin vuoden 2007 lopulla oli n. 40 % (huom! tässä on mukana kaikki Suomesta Eurostatille tietoja lähettävät organisaatiot, Tilastokeskuksen osalta osuus lienee suurempi). EU:n loppuvuoden 2007 kolmen kuukauden SEP-keskiarvon ollessa 42 %.

OECD:lle lähetetään sähköpostin liitetiedostoina joitakin aivan samoja GESMES-tiedostoja kuin Eurostatille eWA:lla. OECD on myös Astikan suoraikäyttäjä hakien itse TK:n palvelimelta Astikan dataosan.

IMF saa määrittelemänsä html-koostesivun Astikan eri taulukoista aina kun Astikaa päivitetään.

9.3 Tietojen lähetysmäärä Eurostatille

Eurostatin tietokantaan Tilastokeskukselle on määritelty yli 300 tietovirtaa. Näistä suurin osa on vuosittaisia tietoja. Tietolähetyksiä on vuosittain yli 600, koska tiedot saatetaan lähettää esim. ensin ennakkollisina ja sitten toisen kerran lopullisina. Kuukausittain eWA-sovelluksella lähetetään keskimäärin yli kolmekymmentä tietolähetystä, mutta eniten tietoja lähetetään kesäkuussa (yli 70), koska useiden vuositilastojen määräaika on juuri silloin.

9.4 Tiedonsiirron tulevaisuus

Tulevaisuuden tiedonsiirtohaasteisiin voitaisiin vastata helpommin, kun TK:ssa on yksi yhteinen tietovarasto niin verkkojulkaisuiden, kansallisten – kuin kansainvälistenkin tietotarpeiden toteuttamista varten.

Tiedonsiirto on myös osa Tuotteiden ja palvelujen tuotantoprosessin kehittämisprojektia.

Nyt Eurostatin tiedonsiirrossa on käytössä ns. push-menetelmä, eli TK lähettää tiedot Eurostatin palvelimelle. Tulevaisuudessa yhä enemmän tullaan käyttämään ns. pull-menetelmää, eli tiedot laitetaan palvelimelle, josta sitten tietoja tarvitseva ne hakee.

TK on ollut mukana Eurostatin SODI (SDMX Open Data Interchange) -hankkeessa 2006 loppuvuodesta alkaen. Projektissa on testattu mm. konvertteriohjelmia, jolla voidaan muuntaa tiedot SDMX-muotoon, sekä ns. pull-menetelmää.

Yhteistyö pohjoismaiden kanssa tulee olemaan tärkeää. PC-Axis tarjoaa myös muunninohjelman SDMX:n tuottamiseen, mutta sen käytöstä ei ole vielä mitään kokemusta. SDMX:n sponso-reina on niin mittava joukko kansainvälisiä organisaatioita, että SDMX-tietomuodon käyttö kansainvälisessä tiedonsiirrossa tulee varmasti etenemään, mutta ongelmiakin on ollut siinä määrin, että Eurostatin määrittelemät uudet kansantalouden tilinpidon ESA-tietovirrat tulevat olemaan edelleen GESMES-muotoa. Lisätietoja aiheesta löytyy linkistä <http://www.sdmx.org>

Liite 1

Tilastolainsäädäntö

Vuonna 2007 hyväksytyt, Tilastokeskusta koskevat EU:n säädökset

Komission asetus (EY) N:o 102/2007 neuvoston asetuksessa (EY) N:o 577/98 säädettyjen, maahanmuuttajien ja heidän suoraan alenevassa polvessa olevien jälkeläistensä työmarkkinatilannetta koskevien vuoden 2008 lisäkysymysten määrittelystä ja asetuksen (EY) N:o 430/2005 muuttamisesta
OJ L 28, 3.2.2007 s. 3–7

Komission asetus (EY) N:o 105/2007 jolla muutetaan yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1059/2003
OJ L 39, 10.2.2007, s. 1–34

Komission asetus (EY) N:o 215/2007 yhteisön tulo- ja elinolotilastoista (EU-SILC) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2003 täytäntöönpanosta ylivelkaantumista ja taloudellista syrjäytymistä koskevien toissijaisten tavoitemuuttujien luettelon osalta
OJ, L 62, 1.3.2007, s. 8–15

Komission asetus (EY) N:o 224/2007 asetuksen (EY) N:o 1216/2003 muuttamisesta työvoimakustannusindeksin kattamien toimialojen osalta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
OJ L 64, 2.3.2007, 23–24

Komission asetus (EY) N:o 294/2007 neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3924/91 säädetyn teollisten tuotteiden Prodcom-luettelon vahvistamisesta vuodeksi 2006
OJ L 83, 23.3.2007, 1–259

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta
OJ L 108, 25.4.2007, s. 1–14

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 458/2007 eurooppalaisesta sosiaalisen suojelun integroidusta tilastointijärjestelmästä (ESSPROS)
OJ L 113, 30.4.2007, s. 3–8

Komission asetus (EY) N:o 656/2007 lyhyen aikavälin tilastoista annetun asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpanosta annetun asetuksen (EY) N:o 586/2001 muuttamisesta teollisuuden koontiryhmien määritelmän osalta
OJ L 155, 15.6.2007, s. 3–6

Komission asetus (EY) N:o 657/2007 lyhyen aikavälin tilastoista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpanosta Euroopan laajuisten otantajärjestelmien perustamisen osalta
OJ L 155, 15.6.2007, s. 7–8

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 716/2007 ulkomaisten osakkuus- ja tytäryhtiöiden rakennetta ja toimintaa koskevista yhteisön tilastoista
OJ L 171, 29.6.2007, s. 17–31

Komission asetus (EY) N:o 833/2007 maanteiden tavarakuljetusten tilastoista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1172/98 säädetyn siirtymävaiheen päättymisestä
OJ L 185, 17.7.2007, s. 9

Komission asetus (EY) N:o 847/2007 annettu 18 päivänä heinäkuuta 2007, tietoyhteiskuntaa koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 808/2004 täytäntöönpanosta
OJ L 187, 19.7.2007, s. 5–19

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 862/2007 annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevista yhteisön tilastoista sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamisesta
OJ L 199, 31.7.2007, s. 23–29

Komission asetus (EY) N:o 963/2007 neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 58/97 täytäntöönpanosta yritystoiminnan rakennetilastoja varten myönnettävien poikkeuksien osalta
OJ L 213, 15.8.2007, s. 7–25

Komission asetus (EY) N:o 973/2007 tilastollisen toimialaluokituksen NACE Rev. 2 täytäntöönpanosta annettujen eri tilastoaloja koskevien yhteisön asetusten muuttamisesta
OJ L 216, 21.8.2007, s. 10–16

Komission asetus (EY) N:o 1165/2007 neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3924/91 säädetyn teollisten tuotteiden Prodcum-luettelon vahvistamisesta vuodeksi 2007
OJ L 268, 12.10.2007, s. 1–258

Komission asetus (EY) N:o 1322/2007 eurooppalaisesta sosiaalisen suojelun integroidusta tilastointijärjestelmästä (ESSPROS) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 458/2007 täytäntöönpanosta ESSPROS perusjärjestelmään ja eläkkeensaajia koskevaan moduuliin liittyvien tietojen toimitusmuotojen, toimitettavien tulosten ja laadunarviointiperusteiden osalta
OJ L 294, 13.11.2007, s. 5–10

Komission asetus (EY) N:o 1334/2007 yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 toimeenpanon alkutoimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 1749/96 muuttamisesta
OJ L 296, 15.11.2007, s. 22–26

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1372/2007 yhteisön työvoimaa koskevan otantatutkimuksen järjestämisestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 577/98 muuttamisesta
OJ 315, 3.12.2007, s. 42–43

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1392/2007 neuvoston asetuksen (EY) N:o 2223/96 muuttamisesta kansantalouden tilinpidon tietojen toimittamisen osalta
OJ 324, 10.12.2007, s. 1–78

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1445/2007 yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä
OJ 336, 20.12.2007, s. 1–24

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1578/2007/EY yhteisön tilasto-ohjelmasta vuosiksi 2008–2012
OJ 344, 28.12.2007, s. 15–43

Liite 2

Matkat (aikasarjat)

Virkamatkat ulkomaisiin kokouksiin v. 2007

	Matkojen määrä
EU-kokoukset	307
YK-kokoukset	40
OECD-kokoukset	32
Pohjoismaiset kokoukset	47
Tieteelliset kokoukset	66
Koulutus	20
Konsultointi	63
Muut	41
Yhteensä	616

Ulkomaiset kokoukset v. 2007

	Kokousten määrä
EU-kokoukset	241
YK-kokoukset	33
OECD-kokoukset	24
Pohjoismaiset kokoukset	21
Tieteelliset kokoukset	41
Koulutus	19
Konsultointi	50
Muut	24
Yhteensä	453

Tilastokeskuksen ulkomaan virkamatkot 2000–2007

Kokoustyyppi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Matkojen määrä, kpl								
YK-kokoukset	22	25	12	16	18	37	38	40
Pohjoismaiset kokoukset	58	55	40	37	38	60	49	47
OECD-kokoukset	36	29	19	24	29	28	43	32
EU-kokoukset	314	334	342	289	288	279	336	307
Tieteelliset kokoukset	85	130	82	70	71	83	84	66
Koulutus	92	44	17	18	7	18	26	20
Konsultointi	55	78	93	73	108	111	88	63
Muut	73	88	53	65	53	42	37	41
Yhteensä	735	783	658	592	612	658	701	616

Tilastokeskuksen ulkomaan virkamatkot 2000–2007

Kokoustyyppi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kokousten määrä, kpl								
YK-kokoukset	16	15	10	13	14	27	28	33
Pohjoismaiset kokoukset	29	26	27	25	26	37	28	21
OECD-kokoukset	27	23	17	20	25	20	29	24
EU-kokoukset	229	249	263	234	220	217	234	241
Tieteelliset kokoukset	55	68	51	42	44	48	50	41
Koulutus	38	22	14	14	5	10	20	19
Konsultointi	32	47	71	46	80	82	64	50
Muut	41	41	33	31	28	26	23	24
Yhteensä	467	491	486	425	442	467	476	453

Liite 3

Vierailut Tilastokeskukseen vuonna 2007

Ulkomaisia vierailuja Tilastokeskukseen tehtiin v. 2007 yhteensä 48 ja niihin osallistui 448 henkilöä. Työryhmien kokoukset, kurssit ja seminaarit keräsivät suurimman osallistujajoukon.

	Kpl	Henkilö lkm
Pääjohtajataso vierailut	6	29
Opintovierailut	14	67
Työryhmäkokoukset, kurssit ja seminaarit	11	287
Muut	17	65
Yhteensä	48	448

Liite 4 Lyhenteet

Lyhenne	ENG	Vapaamuotoinen suomennos
BS	Bernoulli Society	ISI:n alajaosto: matematiikka ja todennäköisyys
CEIES	European Advisory Committee on Statistical Information in the Economic and Social Spheres	"Euroopan tilastoneuvosto"
CES	Conference of European Statisticians	YK:n Euroopan talouskomission sektorikomitea
COFOG	Classification of the Functions of the Government	Julkisyhteisöjen tehtäväluokitus
CPA	Statistical Classification of Products by Activity	Euroopan talousyhteisön tilastollinen toimialoitainen tuoteluokitus
DGINS	Directeurs Généraux des Instituts Nationaux de Statistique	EU:n tilastopäälliköiden konferenssi
E4SM	European System of Social Statistics Survey Modules	Euroopan sosiaalitylöstöjen moduulijärjestelmän (E4SM) lomake
EC/EY	European Community	Euroopan yhteisö
ECE	UN Economic Commission for Europe	YK:n Euroopan talouskomissio
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (EU)	EU:n talous- ja rahoitusasioiden neuvosto
ECOSOC	Economic and Social Council (UN)	YK:n talous- ja sosiaali-neuvosto
eDAMIS	electronic Dataflow Administration and Management Information System	Sähköinen tiedonsiirtojärjestelmä
EDP	Excessive Deficit Procedure	Julkisen sektorin alijäämä
EEC	European Economic Community	Euroopan talousyhteisö (ETY)
EMN	European Migration Network	Euroopan muuttoliikkeiden verkosto
EHS	European Household Survey	Eurooppalainen kotitaloustutkimus
EPROS	European Programme for Research in Official Statistics	Eurooppalainen ohjelma virallisten tilastojen alueella
ESA/EKT	European System of Accounts	Euroopan Kansantalouden Tilinpitojärjestelmä
ESS	European Statistical System	Euroopan tilastojärjestelmä
ESSPROS	European system of integrated social protection statistics	Eurooppalainen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmä
ESTP	European Statistical Training Programme	
EU	European Union	Euroopan unioni
EU KLEMS	Productivity in the European Union: A Comparative Industry Approach (capital K, labour L, energy E, intermediate inputs M, services S = KLEMS)	Kokonaistuotokseen perustuva tuottavuuden mittaamenetelmä
EU-SILC	EU Statistics on Income and Living Conditions	EU:n tulo- ja elinolututkimus
eWA	eDAMIS Web Application	eDAMIS selainsovellus
eWP	eDAMIS Web Portal	eDAMIS portaalisovellus
FATS	Foreign Affiliates Statistics	Ulkomaisten osakkuus- ja tytäryhtiöiden rakennetta ja toimintaa koskevat tilastot
FP5	Fifth Research Framework Programme	EU:n 5. tutkimuksen puiteohjelma
FP7	Seventh Research Framework Programme	EU:n 7. tutkimuksen puiteohjelma
HETUS	Harmonised European Time Use Survey	Harmonisoitu ajankäyttötutkimus
IAOS	International Association for Official Statistics	ISI:n alajaosto: virallinen tilasto
IARIW	International Association for Research in Income and Wealth	Kansainvälinen tulo- ja varallisuustutkimusjärjestö
IASC	International Association for Statistical Computing	ISI:n alajaosto: laskenta
IASE	International Association for Statistical Education	ISI:n alajaosto: tilastoalan koulutus
IASS	International Association for Survey Statisticians	ISI:n alajaosto: surveyt
IMF	International Monetary Fund	Kansainvälinen valuuttarahasto

Lyhenne	ENG	Vapaamuotoinen suomennos
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe	EU:n paikkatiedodirektiivi
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change	YK:n ympäristöohjelman perustama hallitustenvälinen ilmastomuutos-paneeli
ISBIS	International Association for Business and Industrial Statistics	ISI:n alajaosto: yritys- ja teollisuustilastot
ISI	International Statistical Institute	Kansainvälinen Tilastoinstituutti
ITDG	IT-Directors Group	ESS:n jäsenmaiden tilastovirastojen IT-johtajien ryhmä
KEI	Knowledge Economy Indicators	Tietotalous indikaattorit
MSIS	Management of Statistical Information Systems	YK:n, ECE:n, Eurostatin ja OECD:n yhteistyöfoorumi tilastoja tuottavien kansallisten ja kansainvälisten organisaatioiden tietohallintojohdolle
MEETS	Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics	Yritys- ja kauppatilastojen uudenaikaistamisohjelma
MGSC	Management Group of Statistical Co-operation	EU:n tilastoalan konsultoinnin johtoryhmä
NACE	Statistical classification of economic activities in the European Community/Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
PEEI	Principal European Economic Indicators	Tärkeimmät Euroopan talousindikaattorit
PIAAC	Programme for the International Assessment for Adult Competencies	OECD:n aikuisväestön pätevyiden arviointiohjelma
PPP	Purchasing Power Parities	Ostovoimapariteetit
SCB	Statistiska centralbyrån	Ruotsin Tilastokeskus
SDMX	Statistical Data and Metadata Exchange	Tilastollisen tiedon ja metatiedon siirtoformaatti
SEP	Single Entry Point	Keskitetty tiedon vastaanottopiste
SNA	System of National Accounts	Kansantalouden tilinpitojärjestelmä
SOS	Statistical Open Standards	Tiettyjen tilastovirastojen tietohallinnon ja tekniikan yhteistyöryhmä
SODI	SDMX Open Data Interchange	Tilastollisen tiedon ja metatiedon siirtoformaatin avoin käyttöönotto-ohjelma Euroopan tilastojärjestelmässä
SPC	Statistical Programme Committee	EU:n tilastovirastojen päälliköistä koostuva tilasto-ohjelmakomitea
STS	Short-term Business Statistics	Lyhyen aikavälin yritystilastot
SWC	Stadium Web Client	Stadium selainkäyttöliittymä
TK	Statistics Finland	Tilastokeskus
UIS	UNESCO Institute for Statistics	UNESCO:n tilastoinstituutti
UN/ECE	United Nations Economic Commission for Europe	YK:n Euroopan talouskomissio
UN/YK	United Nations	Yhdistyneet Kansakunnat
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	YK:n kasvat-, tiede- ja kulttuurijärjestö